

Moeders Informeren Moeders

Samenvatting

Moeders Informeren Moeders (MIM) geeft opvoedingsondersteuning, gezondheidsvoorlichting en een steuntje in de rug aan moeders van met name een eerste kind: de MIM-moeders. Moeders Informeren Moeders heeft onder meer tot doel het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van de moeders te vergroten en hun sociale netwerk te versterken. Ervaren moeders gaan maandelijks op bezoek bij de MIM-moeders en praten met hen over de opvoeding en verzorging tot het kind ongeveer 2 jaar oud is. Daarnaast kunnen zij gezamenlijke activiteiten ondernemen, en hebben moeders met elkaar contact in groepsbijeenkomsten en via sociale media.

MIM bestaat al 25 jaar in Nederland. Het is een programma dat de ‘pedagogische civil society’ versterkt en goed past in het pakket aan opvoedingsondersteuning dat lokaal in gemeenten wordt geboden. MIM kan door informele zorg en het creëren van onderlinge betrokkenheid helpen de eigen kracht van opvoeders te versterken. Het programma slaagt er goed in om moeders met een migratieachtergrond te bereiken en draagt zo bij aan de maatschappelijke participatie van deze doelgroep.

Informatie over MIM

Voor wie?

Moeders Informeren Moeders is met name bedoeld voor moeders die voor de eerste keer een kind hebben gekregen, maar wordt ook steeds vaker ingezet in gezinnen waar al meer kinderen zijn. MIM is er bijvoorbeeld voor moeders die onzeker zijn over de opvoeding, weinig steun uit hun omgeving ervaren, behoefte hebben om hun ervaringen te delen of zich geïsoleerd voelen. Kortom, moeders die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Het programma geeft speciale aandacht aan moeders met een migratieachtergrond, moeders zonder toereikend sociaal netwerk en moeders die tijdens of na de zwangerschap problemen hebben met hun eigen gezondheid en ontwikkeling of die van hun baby.

Door wie?

De ondersteuning aan de MIM-moeders wordt geboden door ervaren moeders die op vrijwillige basis meewerken aan het programma. De vrijwilligsters worden getraind en begeleid door een coördinator. De begeleiding bestaat uit een basistraining, individuele gesprekken en themabijeenkomsten, waarin ook aandacht wordt besteed aan inhoudelijke scholing en het leren van vaardigheden. Voor menig vrijwilligster is het werk voor MIM een opstap naar andere activiteiten buitenshuis, zoals een studie of een baan.

Methodiek

MIM is een methodiek die aansluit bij de belevingswereld van moeders. Het is een ‘voor-en-door’-methode, die berust op de ervaringsdeskundigheid van de vrijwilligster. Deze gaan maandelijks op bezoek bij de moeders. Ze kunnen ook andere gezamenlijke activiteiten ondernemen, bijvoorbeeld een bezoek aan de bibliotheek, het buurthuis of een mama-café. Steeds vaker worden ook ontmoetingsgroepen voor MIM-moeders georganiseerd en worden sociale media ingezet, om hun sociale netwerk te vergroten.

In de huisbezoeken draait alles om de ervaring van de moeder met haar baby. Doordat de vrijwilligster en MIM-moeder qua ervaring, opleiding en/of milieu zo veel mogelijk dezelfde achtergrond delen, spreken zij letterlijk en figuurlijk vaak dezelfde taal. Voor de moeders verlaagt dat de drempel om deel te nemen en op een gelijkwaardige manier ervaringen uit te wisselen. Daardoor kunnen de ervaren vrijwilligsters de moeders stimuleren om zelf keuzes te maken in de verzorging en opvoeding van hun kind.

Uitvoering

Een actueel overzicht van de locaties waar Moeders Informeren Moeders wordt uitgevoerd, vindt u op www.moedersinformeremoeders.nl. De organisaties die MIM uitvoeren vormen samen met het Nederlands Jeugdinstituut het Samenwerkingsverband MIM. Doel van deze samenwerking is de belangen van het programma Moeders Informeren Moeders te behartigen en de voortgang van de implementatie te bewaken en te stimuleren. Daarnaast heeft het samenwerkingsverband tot doel om de inhoud van MIM te beheren en verder te ontwikkelen.

Onderzoek en resultaten

Verschillende internationale onderzoeken naar opvoedingsondersteuning en gezondheidsvoorlichting benadrukken de potentie van huisbezoeken door getrainde vrijwilligers. Uit Nederlands onderzoek naar MIM blijkt dat (Wolf, 1995; Hanrahan, 2002):

- de zelfredzaamheid en ervaren opvoedingscompetentie van MIM-moeders toenemen en dat zij meer en bewuster aandacht hebben voor de ontwikkeling van hun kind;
- de vrijwilligsters zelfredzamer zijn geworden, wat zich uit in grotere deelname aan scholing en (vrijwilligers)werk;
- het programma door vrijwilligsters, MIM-moeders en professionals positief gewaardeerd wordt.

Uit internationaal effectonderzoek blijkt dat er ook op langere termijn positieve resultaten worden bereikt met het Community Mothers Programme, het programma waarop MIM is gebaseerd. Zeven jaar na het programma zijn er nog steeds positieve effecten op de opvoedingsvaardigheden van de moeders te zien. Zij hebben meer zelfvertrouwen en hebben vaker strategieën ontwikkeld om conflicten met hun kinderen op te lossen. Bovendien lezen zij meer, bezoeken vaker de bibliotheek en hebben betere eetgewoontes dan de moeders in de controlegroep (Johnson e.a., 2000).

MIM als investering in de gemeentelijke preventieve zorg

De overheid, diverse adviesrapporten en ontwikkelingen rond vrijwillige inzet in de jeugdzorg benadrukken allemaal het belang van informele opvoedingsondersteuning en mogelijkheden voor informele sociale steun voor ouders. Dit wordt ook wel de 'pedagogische civil society' genoemd: de gedeelde verantwoordelijkheid voor een sterke pedagogische omgeving voor kind en gezin. MIM kan door informele zorg en het creëren van onderlinge betrokkenheid helpen de eigen kracht van opvoeders te versterken. MIM is dan ook een programma dat goed past binnen de 'pedagogische civil society' en in het pakket van lokale opvoedingsondersteuning.

MIM kan een brug slaan tussen de professionele en de informele – door vrijwilligers gedragen – opvoedingsondersteuning en is in staat groepen te bereiken die voor professionele zorg moeilijker te bereiken zijn, zoals ouders met een migratieachtergrond.

Moeders Informeren Moeders is opgenomen in de databank Effectieve Jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut. De Erkenningscommissie Interventies heeft MIM erkend als 'goed onderbouwd'. Dit maakt, samen met de relatief lage kosten, de versterking van de informele sociale steun in de wijk of gemeente en het bereik onder inwoners met een migratieachtergrond, dat MIM een goede investering in de gemeentelijke preventieve zorg is.

Meer informatie vindt u op www.moedersinformeremoeders.nl. U kunt ook contact opnemen met Klaas Kooijman, landelijk projectleider van MIM bij het Nederlands Jeugdinstituut (k.kooijman@nji.nl of 030-2306567).